

Latweeschu Awises.

50. gaddagahjums.

No. 6.

Treschdeenâ, 10. (22.) Februar.

1871.

Latweeschu Awises liidst ar sawem veelstumeem makfa var gaddu 70 kap. fudr.

Zelgawa peesubroht

Zittur affubroht (lawba: 70 kap., effredizija: 19½ kap., wafas nauda: 10½ kap.) kohnâ 1 rubl. f.

Zaawelle: **Zelgawa** awischu nommâ vee **Zanischewski**, **Rihga** vee **Daniel Winus**, teatera un wehwera eelas fuhri un vee **Dr. Buchholz**, leela **Alexander** eela Nr. 18. Wiffi mahitaji, fiedlmeileri, wagaia walditaji, fchriwerti un ziti tautas draugi toel lubgti, lai lassitajem apgahda awistelleschannu. — Redakteera adreste: **Pastor Satrianowicz** Lutringen, pr. Frauenburg, Rurland.

Rahditajs: **Wisjaunafahs sinas.** Meera sinas. **Daschadas sinas.** **Sprehweds** padobms pret reinaitgahn galwas fabechn (Bluffu). **Zilweta** weefas usure. **Gaifa** dabris. **Ko** wafantê wehl ne-figudrobs? **Embebtas** telas. **Preubfchu** fehminsch un semneks. **Ead** ta fahit ka fahit. **Mekrubfchu** dsefmbra. **Wibfo** Dschakara onkul! **Wibdoas.** **Labbibas** un **preifchu** tigus. **Sluddinafchannas.**

Wisjaunafahs sinas.

Wiffu ferribas nu stahw uf leelo fapulzi **Bordo** pilfchta, kam ta leeta ja-isspreech par meeru waj karru un tapat par jaunu waldibu. **Pa** **Parisi** eet gan wehl deewsgan raibi, bet wezzais dufnu gars pret pretineekem irr daudi daudi luhfis. **Dufno** waitahf pret libdsschinnigeem fargeem; no **Preubfcheem** to eekatta par leelu labprahitu, ka **Bismarka** fungs pameera derribas grabmatai wan wis uliziss to fauna wirerofstu „**Parises** padobfchannas“ bet „**fahifschannu** ar **Parisi**.“ **Wase** wahrdinisch, bet gahda fahrigem leela swarra. **Tohs** uliktohs, 200 miljon frankus **Parise** zaur **Rotfchilba** palihdofu jau aismalfajuh.

Parise no sawas puffed preefch tautas fapulzes tahdus ween faukuf, kas pa **brihwalfstei** dohma; **Elfasseefchi** atfal tahdus, kas par nelo negriib liktees no **Franzijas** atschirtees. **Leela** fapulze eefsch **Bordo** sawu pirmo fehdeschannu noirrejus 13. **Februar**, **bijufchi** fahdi 300 lungi jau kohnâ, bet daudif wehl truhfit. **Arri** herzogs no **Umale** (no wezz. **Lehn** famil.) irr pulka; fapulze fahfufi tuhda gar to darbotees, waj buhs karru tahlahf west jeb meeru derreht. **Ja** fapulzneeki arri nemestohs uf meera dohmahm, tad tomehr tahlata karrofhana **Preubfcheem** nahktu dubbult weegli, jo tee noxomtu **Franzija** pahri semnes gabbalar, peebahju tohs ar sawahm armifahm un nahzeju atgaimafchana nemas neubtu tik gruhra, warrem ta stahweht, kamehr **Franzfchi** mihtfi paleek. — **Parise** patti gan ifskatioees lohti behdiga, wiffi ka apfauneti; nephejohi **W-falkufcheem** nemas deewsgan paheriffchannas peeflappcht, eefschâ tik worr tikf ar **Preubfchu** sinau. S.

Belfor fefungâ 16. (4.) **Februar** padewusees. **Fefungas** karrafpehks sawus eerohtfchus paturreja un netappa wis fangahs, bet ar wiffu gohdu no fefungas ifgahja.

Bordo 20. (8.) **Febr.** **Franzijas** weeteekku fapulze wezzo **Dhiers** f. **ifwehleju** par presidentu un jaunu ministariju eezeh-lufi. **Schedeer** par karru un meera nobalfohs. **Deemwifch** **Franzija**, fur karru pohis lihdst fchinn wehl tik fupri netappa mannihts, laudis ar wiffu fpehku tafahs pehz pabeigta pameera karru atfal no jauna fahit. **Graf** **Bismark**s fandeht pameeru arri fittai uf 5 deenahm ween pagarrinajis, proht lihdst peekt-deenat 24. (12.) **Februar**.

Meera sinas.

Bersak 8. **Febr.** **Parises** armija waffar eefahla sawus leelohs gabbalus un eerohtfchus atdoht uswarretajem. — **Kâ** **dsird** arri wezzais **Garibaldi**s effoht eewehlehts **Franzijas** tautas weeteekku pulka, raudfihis waj newarr ar mutti fainigahf leetu west, ne fâ ar eerohtfcheem. — **Agrakahs** **Franzfchu** fehmina familijas lohzeeki fupri ween gar to darbujahs zaur awifchinn un raksteem arweenu **Franzfchus** atgahdinahf, ka arri wiani wehl dshwi. **Katrs** mett sawu malfchleri. **Vihdsschinniga** waldiba atfal no sawas puffed (**Wrago** ministeris) iflaidufi pamehli pee wiffieem gubernatoreem, lai ifshuddina wafahwofchus walfts likkumas, zaur fureem aifleegts atmeeto waldineeku familijas lohzeekus arri tautas weeteekku pulka eewehleht. **Wah;** jau atnahf-fchahm fannahm par zeltajem weeteekkeem lihdst fchinn waldineeka gribbetajem irr wirstrohla paher brihwalfstneekem, thpafchi seemet gubernas leelais pulks fpehzigi grubb dshrees pehz weena waldineeka; deenwiddas puffed balf fritt uf **Jamer** un **Gambetta**, kas pa brihwalfsti ftrahda. S.

Daschadas sinas.

No ahfsemmehm.

Berline. **Weena** leeta, kas jau ilgû laiku tohy fchury turp zillata, taps atfal preefchâ nemta, prohti **dsilfzetta** tafiffchannu no **Wohmeles** uf **Dilfiti**. **No** semmes woeteekku puffed liks leetu waldibai preefchâ un grubb atwehleht naudas uskonefchannu preefch fchi darba usnemfchannas. — **Kaut** gan pameers faderrehts, tomehr, ka **dsirdom** jaunem karru fpehkeem wehl arweenu ja-eet uf **Franziju**, jo newarr fannahm ka leeta beidsahs.

— **No** **Berlines** rakfta, ka pehz fannahm no karru lauka, **keisars** ar sawem karru padohmneekem uofpree-dis, ka buhs **Belfor** pilfchannu eet ar ftrumi wirfâ, ja lihdst pameera beigahm neubtu patâ padeweess; tapat tohpohf uf wiffahm puffedchinn leetas fataiftas, ka, ja **Franzijas** walfts fapulze neraudfihis karru leetu iflihdfinahf un meeru derreht, warretu karrofhannu ar wiffu fpehku atfal usnemt. **Ar** **Bismarka** fanga wesselibu wehl arweenu we-eimohf wis ihfti labbi. **Uf** **keisara** frohnefchannu gan wehl fahdu laizinnu warrehs gaidiht, bet ka **dsird**, drihs buhschophf gahda deena gaidama, fur wiffi **Wahjsemmes** wal-

dineeki fawam jaunam wirswaldineekam ustizzibas un padewibas swehrestu swehrehš.

Swedru lehninsch stipri faslimmis.

Londones awises deewšinn kur sinu nehmušas, ka Pruhšis meeru derredams ar Franziju peeprašoht Eliaffi un Lotrinu ar Belfor un Mezz festungahm, no Indijas kolonijahm Bondischeri, 10 tuhst. milionu franku un 20 larra luggus — pahrunna scho leetu un subdsahs, ka tas buhoht par dauds. — No faderretas pameera kuntraktes wehl isnammam schihs sinnas: 1) ka pameera laikā Wahzu armijas nespers kahju Parisē pašchā eefschā. 2) Ja pehz pameera nerastohs meers, tad Parisē armija tohp no Pruhšcheem par sagubstitee prohjam westa. 3) Lihdschinnigee sagubstitee tohp flaitš pret flaitu tuhda ismainiti.

Italija schogadd lohti dauds sneega kritiš, tā ka uppes pahrlubšdamas leelu fšahdi darra. — Italijas senahš nospreedis, ka walšš galwas pilšehtu no Florenzes buhs pahrzelt us Rohmu. S.

No eefschemmehm.

Aisputtē 23. Janwar. Deews lai pašarg! tā rakstitajam ar bailehm ja-issauzahs, pirms lasitajeem par behdigu gaddijumu tablahl fšahsta. — To nakti no 16. us 17. sch. m. ap pulkstē pus 2eem iszeblahs schē leels ugguns grehšs un no 20. us 21. atkal ohtris, us minuti tai pašchā laikā, ka pirmais. — Kas to nau pats peedšihwojis, newarr nemaš dohmaht, zil tas irr bailigi, kad nakti, kur wišs irr kluffu un katris fawās ziffās faldi dušs, peepeschi isdšird naktswakneeka grihšella spartškehšchanu, to faulšchanu: „ugguns! ugguns!“, nejauku bungu fšichanu un no basnizas turna swannišchanu, un tad wehl pee tam weenā nedelā diwi reis. — Rakstitajam wehl taggad drebbuli zaur kauleem eet, tahš breefsmu naktis atgahdajotees.

Tas pirmais, kas aisdeggahs, bij kahda schihda — Dannemann — stallis un ka dšred, ugguns effoht no tam zehlees, ka schihdu puifcheli effoht bijušchi wehlā nakti ar plikku deggoshu swezzi stalli sirgu ohdereht. Tas gan warretu zitteem par mahzibu derreht. Ugguns dsehseju beedriba bij gan laikā klahht, bet uhdenš truhluma un ta leela falla dehl, pee aisdeggushahs ehkas newarreja nekahdu glahbschanu sneegt, kautschu gan ka wihri strahdaja. Winnu publinšch arri tad wiffumairahk gabja us to, ka tahš blakku ehkas uggunei no rihles israhwa; jo aisdeggufe ehka bij pašchā widdū, no zittahm, kas bij ittin tuwu klahht. Slawehts Deews! par to rahmu laiku. Bes pašchas ehkas zittu nekahdu fšahdi nedšred, ka tik lassinu, ko puszeppuschu iswilla. — Ohtris ugguns grehšs bij kahda schihdu schkindeku meistera namš. Zabihstahs ka tē grehzigas rohkas fawu darbu irr pašrahdajuschas. Weens ohtris schihds, kas ohtrā gallā eedšihwoja, bij lizzis preefšch pahri deenahm wiffas fawas wezjahš luppatas un grabbašchas, us 1000 rubteem pee asse-

kuranzes apdrohšchinahht. Daschi wihri, kas pirmee pee dsehšchanas bij aifškrehtjušchi, leezina, ka effoht weenu redsejušchi junta spahres eefschpuffē, atradduschchi arri weenu feenu us behnira ar darwu nosmehretu, un atrastais lehjis darwu us garreem salmeem, kas bijušchi usnesti. Sinnams schis wihrs tillā tuhda zeei fanemts, tāpat arri namma fainneekš; fšahw abbi teefu ismeklešchanā. — Pee schi ugguns grehla gan notikka leelaka fšahde, gan ugguns dsehsejem laimejahs ugguni ohtri apšpeest, tā ka tik namma weenam gallam jumbš un seh-tas puffē weens gabbals feenas isdeggā, bet takšchu dauds leetas aigahja pohštā. Namma gallā bij bohte, schim bohde-neekam bij leela fšahde jazeefch.

— Ar preeku warru atkal Latw. Aw. sinu doht, ka muhfu Wahzu dšeedataju beedriba, ta us Mihgu aigahjuscha Berndt k. weetā, few waddoni no pašchu pulka, Knoblauch k., isredsejufees, tāpat arri ka tai blakku jauna Latweefchu beedriba nupat dibbinata, ko ihsti teizams wihrs, tautas dehlš un draugs, taggadejs elementar fšohlmeisters, Rodin k., waddihs. — Lai Deews fwehti un fekmes dohd schim teizamam darbam! C. Trautmann.

No **Leepajas** puffes 28. Janwar. Stipra, weenada seema, kahda fen nau peeredseta, mums irr schogadd. — Pašchā beidsamā deenā, wezā 1870. gaddā, fšakritta leela kahrta sneega, tā ka no ta laika pee mums brangs kammanu zefsch eetaifšjees, kas lihds scho baltu deenu weenadi pašahw. Lai gan gadda eefahlumā drufzin lehnahht laikš atmettahs, tad taggad us Janwara mehnefcha galla tal turrahš zeei pee falla, ka daschdeenu falst pee 20 grabdeem.

— **Leepajas** ohštā, ka **Leepajas** Wahzu awises raksta, effoht pehrn 1870. gaddā par wiffam eenahkuschchi 270 pretschu luggi un isgahjuschi 264 luggi, bes tahm 14 masahm laiwinahm no pašchu semmes (Baltijas). Prezēs effoht **Leepaja** par wiffam pehrn eewestas par 1 milj. 704 tuhst. un 742 rubteem un iswestas prezēs par 1 milj. 184,060 rubteem. — Jan labs bišchis! — Bet kad dselšes zefsch eefahks prezēs west, tad andele sinnams wehl plaschaki plauks. Lai Deews arri dohd!

Wentšpils pretschu luggis „Aktiw“, ko kapteinis **Gampers** weddis, 28. Dezember 1870 newarredams ledduš deht mahjās tapt, **Leepajas** ohštā eebrauzis. — 17. Janwar atškrehtjuš no **Wentšpils** par drahti sinna, ka tur ohštš wehl ne-effoht aifšallis, lai brauzohht mahjās. Aktiw luggis taiššjees us zekku un arri 2 juhdes tabtu par juhru aibbrauja, bet tad pret seemeekem braufdamš atraddis tik dauds leddu preefšchā, ka wajadšejis atkal atpalk greestees us **Leepaju**.

Nehweles awises sinno no 13. Janwar, ka **Baltišchporta** ohštš, **Jggauuds**, pee 18 grabdeem falla, jau zeešš, ka uhdeni wairš juhrā newarroht redšeht.

Behterburgas awisē sinno, ka tur lahdē apteekeris Girschorna l. gubernas dakteru waldischana i luhdšis, lai atwehloht mahžeklus apteeki nemt ir no feeweešchu lahrtas. — Teiz, ka effoht atwehli no augstas ministra teefas dabujis tahdas meitas nemt mahžibā, kas jau feewišču gimnasijas (augstas skolas) mahžibas pabeigušas. Beidsamā laikā rahdahs, ka wihriščku mahžeklu wissur truhkums atraddees, tadehl gribt ir feewiščkus tur bruhleht. Seewiščkeem laime! Labbi mahžitas buhs labbi maisēs pa-ehduščas un tiks wehl abtrahł pee wihra.

E. F. S.

Baltij. domehn. waldiba isfluddina, ka 23. un 27. Februar taps us 12 gaddeem us renti isdohts: Kursēmē: Jaun Rohmas krohgē, Jaun Seffawas wehjasudmallas (Dohb. apr.); Enguru Dreimankrohgē, Tullkuma mešč. lung. šenkis; Wallgahles uhdenšudmallas, Usmes muišča, Strunku un Besdangu krohgi, tāpat sweija no Saulas mas Klanzau un Anzau esereem. Widsemēmē: Muijenes meesta šenkis un Zepku krohgē, un Aergemuišča (Sahmu fall).

„Balt. wehstn.“ nefe sinnas par jauna skolas namma jauku eefwehtišchanu Lehdurgas draudšē. Pee skolas želščanas muiščas dšimtlungš J. Balding nowaddam leelu palihdšibu rahdijis ar semmes atwehleschanu un buhwēs naudas pašneegšchanu.

Rihgas andelei isg. 1870. gaddā, kaut gan bij kawra gads ir ittin labbi weizees, labbahł kā aispēhnajā gaddā. Prezēs iswestas par 41¹/₂ miljonu rubku, eewestas par 18 milj. r. Pinnu tappa iswests lihds 380 tuhšt. birlawu; štku eewestas 96 tuhšt. muzzas.

Widsemmes semnceku sirgu israhdiščanu un prohweščanu, kā arri gohda maksu isdallišchanu šhogad noturehs Lehrpattā 5. un 6. Juni un Walmeerā 17. un 18. August. (Mahj. Weefis.)

Behrnawas aprinki isg. gadda gallā semkshpibas beedriba ezelta. Šhpasča pateiziba par to nahlahš J. Tamman, kas lohžeklus fabedrinajis un no waldibas pušfes beedribas apštipriņaschanu isgahdajis.

Rehweles awisē sinno par 2 nelaimigeem notikumeem, kas pagahjuščas deenās us Baltijas dšelszeķa notiklušči. 15. Janwar us Gatschinas stanzijas pretšču weddejs Mūgge gribbedams jau kustoščōs rattōs eefahpt, nahjis starp ritteneem un tappis us weetas nokauts. 17. Janw. us Kappelle stanzijas rattu rinda no Rehweles nahkdama usfkrehjusti zitteem ratteem wirfū, kā ka abbas maščines un 4 rattu draggati, bet gohdš Deewam zilwēki palitlušči ne-aistitti.

Behterburga. 7. Febr. tohp no Londones sinnohts, ka melnahš juhraš strihdēs leeta zaur konferenzi islihdšinata. Tā tad arri tur jauna meera sinna. Deews lai dohd, ka zaur Numenijas fajukluščo buhščanu, kur waldineeks taišahs semmi atstahł, nezeltōhs jauni nemeera eemesli preešč apłahrtejahm walsihm.

— **Behł. Wahj.** awisē laffamas sinnas, zil bagatibas seemet leddus juhrā atrohdahs un ka lihds šchim Norwegeešču zeemini tur ittin brangi mittinajahs un daschu trefnu kumofu no Kreewusemmes krašteem proht isšweijoht; wehl isg. gaddā ir lohmi bijušči, kur katreš strahdneeks nopelnijis lihds 30 rubk. par deenu. No wissa ta redsams ka aukstahš Arkangel gubernas bagatiba stahw masahl eelšč semmes tihroma, kā juhrā, kas kraštus apstallo.

No **Rijewes** sinno no 26. Janw., ka breefmigi sneega putteni plohsijufšees un weetahm us zeķa lahrtu no 2 aš dšilkuma fanēfufšči, tā ka nemas ne-eet lahgā ar brauščhanu, bihstahš kā us pawaffari ne-izžekahš leeli pluddi; šals turrahš pee 18 grahdeem. Arri gar melnahš juhraš krašteem daufotees lahdas leddus plohtēs, ka luggošchana ihsti gruhta.

Kurikā gaddu gaddus apšlehts bijis blehšča darbs gaismā nahjis. Slawejamš gastuhšneeks nupat teefahm nodohšs; preešč 15 gaddeem tas lahdā nedarba deht bijis zeetumā eeliktš, bet wakti nolaudams ismuzjis. Ar zittu wahrdu stahjis lahdā pilšehtā pee kaufmanna deenessā un ar winnu leelā draudšibā stahjis to pawaddijis zeķā us šwēščahm semmehm. Tur winsch sawu lungu nokahwis, un naudu un pašsi atnehmis atbrauzis us Behterburgu, kur pats par kaufmanni apmettees. Behž gaddeem atnahjis dšihwoht us Kuršku, tur usbuhweja few leelu gastuhšt, apprezēja gohdigu wezaku behrnu un dšihwoja wissā meerā, no wisseem zeenahš un gohdahš, kamehr taggad pahris lungu, kas gaddu gaddeem pehž šchi blehšča meklejušči beidseht to šē usgahja un teefahm nodewa. Nedarbam janahł reisi gaismā.

Samaras aprinka šapulze nospreedusi, ka us preešču buhs arri feeweešcheem atwehleht nowaddu skohlmeisteru amatu usnemtees, jo feeweešču mahžiba effoht wissur lihds šchim kā lohti šwehtiga un weiziga israhdišees.

Pohlōs pee Weikfel uppes usekti semmē leeli sehweka strehki un beedriba us to šamettufees, to rausł laukā; no Berlines ir apstelleti leeli pumpi un maščines un zerre tur leelu mantu taišht. S.

Isprohwehts padohms pret reimatigahm galwas šahpehm (pluffu).

Zil dasch mohžahš ar reimatigahm galwas-šahpehm (rheumatische Kopfschmerzen) un welti melle palihgu. Tā arri bij lahdam no manneem raddineekeem. Tas puhlejahš lihds 20 gaddu ar breefmigahm galwas-šahpehm. Daschu reis dohmaja, ka galwa plihšihš: wissas dohmas no šahpehm bij pahruentas un nomahktas; azzis daschlahrt draudeja is peeres šprahgt u. t. j. pr.; šlimneeks bihjahš, ka duls palihšchoht. Melleja palihgu pee jo slaweeteem daktereem, bet atradda tiklai daudš mas atweeglinaschanas zaur us dakteru padohmu dšertu Riffinges Magorzh uhdeni; arri bruhķeja Baldohnes sehweles awotu, bet

welti. Reis tam trahpijabs us R. pastes stanziju nobraukt. Pastes komissara zeemachte prassa: „Kā Zums eet?“ Urbilda: „Kā nu lai eet? Gfmu nelainigs zilweks!“ Winna: „Nu, kas Zums par nelaini?“ Schis: „Es publejohs un mohzohs jau kaldi 20 gaddi ar galwas-fahpehm un newarru no tahm wallā tapt!“ Winna: „Kad Zums zittas nelainies nau, tad no tahs Zuhš gan isfseedeschu!“ Schis: „Nu, kā tad?“ Winna: „Dohschu Zums ohschu lappu tehju; bruhkejet to justi lapat kā zittu tehju: dserreet no rihta glahši, pusdeena, ja parih, un wakkara atkal glahši; zuffuru warreet klapt list, bet ja krahjumu nepeelejet, irr labbaki: ihšā laikā buhfeet no fawahm galwas-fahpehm atfwabbinati.“ Slimneeks pateizahs par to eedahminatu ohschu tehjas porziju (zeemachte teiza, ka katru pawassar suhtoht maifeem no schihs tehjas saweem pasistameem un drangeem us Limbascheem, Willandi un Tehropatij un bruhkeja to kā jau sazizhte; dshera daichu reis, tapehz ka tas šipris tehjas mihtotajs, ir pat 2—3 glahses weenā reisē un nemainija sawu lihdschinnigu dshiwes wihsī nemaf. Jau pehz kahdahm deenahm tas manija atweeglinafchanu; pehz 4 nedetu truhfeschanas bij galwas-fahpes pawissam pagallam. Eschi gaddi šlimneeks bij atfwabbinahs no minetas liggas; pehz schi laika fahpes atkal atrodahs tāpat kā eefahlumā bijuschas. Dshera nu atkal kahdas 2 nedetas sawu ohschu tehju, un jau atkal 3—4 gaddi pagahjuschi, ka no galwas-fahpehm ne wehstā. Kad radineeks scho man bij isstahstijis, tad lubdhu to, waj newarretu man ar atwest porziju ohschu tehjas preefsch weena kunga Jelgawā, kas jau gaddeem ar tabdahm paschahm galwas-fahpehm publejahs. Atwedda gan, bot šlimneetam nebij izceetibas (Geduld) tehju ne 4 nedetas no weetas bruhkeht: dshera tiklai 2 nedetas un bruhkeja schahdus tahdus neekus pastarpam, tā ka no labbeschanahs sinuams nebij neka. Kad sahles bruhke, tad newar schahdus tahdus dshieenus pastarpam dsert; jo zittadi dshedeschanas spehks wehja. Ziluhdshohs atlikufcho tehju preefsch sawas meitinas, kas jau 2 gaddi ar negantahm galwas-fahpehm arweenu raudadama is fshohlas pahrnahza, nemeerigi gulleja u. t. j. pr. Behrns dshera tehju kahdas 3 nedetas un — flawehts Deews! — galwas-fahpes pagallam. Nesen bij dakters pee manna ohtra behrna; stahstiju nu tam: „Es pats isfseedeju sawu meitinu!“ Dakters: „Kā Zuhš to darrijeet?“ Es: „De-wu tai ohschu tehju.“ Dakters: „Ja, ja, tas irr labs pret retnatizmu!“

Beidscht nu japeeminu, ka ne wis kaut kurrā laikā pluhktas un kaut kā ischalmetas ohschu lappas derrigas. Wajag tabs pawassar — tikko pumpurischi attribitju-fahces un lappinas wehl tā faktoht šwofkainos (lippi-gos) — faplubkt un pawahni schahweht; tad tik buhs jo derrigas. Kam nu minweta krite, lai us nahlaschu pawassaru schihs sahles fagahda. Bet ir no apteeka pirktas

ohschu lappas sawu spehku rahda. Berreju, ka dafsch man par scho padohumu sinahs pateikt! — Id.

Zilweka meefas ustars.

III.

Kad nu affinis tahs irr, kas wissai meefai un katram lohzeelim sawu pahrtifschanu dohd, tad faprohtams, ka tik tabda berriba irr ta ihši derriga, eefsch kurras atroh-dahs wissas tahs dallas, kas affinis irr. Tapehz eefsch berribas jamefle dallas no uhdens, pauta baltuma, fahlihm, taukeem un zuffura un jagahda, ka schihs leetas pareisi sakriht. Uhdens irr wajjadfigs preefsch meefas u-sturra un pahriaanoschanahs. Eefsch muhsu meefas irr 75 procentes uhdens. Kad weenam dohtu galku w.en ebst un nefneegtu nemaf uhdens, tad tam drihs jamist. No pautu baltuma zettahs tahs . . . Bet te nu nebuhs doh-maht, ka zaur pautu ehshanu ween to ware panahkt, jo eefsch seera atroh-dahs wissas tahs paschas leetas, kas leefsumu radda. Ganni Schweizes semmē ehd tik seeru un pahrtiek ittin labbi bes galkas. Bet schis pautu bal-tuma spehks atroh-dahs arri eefsch wisseem grandeem, fah-nehm un zitteem augeem. Eefsch grandeem wihsch irr eefschā kā lih-pama mihla (Kleber), eefsch straceem, pup-pahm un leh-zahm atkal kā sawada leeta, kas to paschu derra, kā pautu baltums. Tahs fahlis, kas affinihm wajjadfigas nau wis tik ween ehdamais fahls, bet daudš leetas, kas weena ar ohtru saf. istijuschahs eefsch berribas atroh-dahs, peonefs meefai wissadas dallas, to arri pa fahlihm nosauz, tur irr klapt sossors u. z. Als to wissu nedabuhn redseht, bet no schihm druzinohm rohdahs tauki, sohbi, krumfchli un matti. — Tauki irr wajjadfigi meefai, bet newajjaga wis dohmaht, ka jo wairahl tauku cenoms, jo trefns tuldal paliks. Blehsigi swehri, kas tik galku un taukus hauda netohp nekad trefni, turpretin lohpi ar grandeem un augeem barroti paleel jo trefni. Bet zilwe-kam tomehr daudš maj tauku wajjaga pee ehdeena, wissu-wairahl lai dwafschas willschanas darbs pa reisē weddahs. Sinnams zilweka meefa patti jau par to gahda, ka no wisseem teem ehdeeneem schis wajjadfigais tauku krahjums loffahs, bet lai schis darbs jo labbi isdohdahs, tad masa reepahlibisiba ar trefnu kumosu derr itin labbi us to, ka no wisseem handiteem faldumeem jauni, tauki rohdahs. Wissu-wairahl tauki rohdahs no zuffura dallas. Bet te atkal nebuhs dohmaht, ka gattaws zuffurs ween jabanda, jo itkatra berriba, eefsch kurras irr starkeru milta dallas (Stärke-mehl), pah-werti schihs dallas zilweka meefa par zuffuru. Kartuprelōs (rabzēds) irr stehkales, tabs tohp wehderā par zuffuru un schis zuffurs jo abtri pahreet tau-fōs, kad teem handiteem kartupreleem peeflka klapt waj-galkas waj swesta kumosu. Wissu-kreina berriba irr maife, jo eefsch tahs irr wiswissadas wajjadfigas dallas; pautu baltums, fahlis, stehkales; kad tai peedoht klapt

daudj mas fweesta waj tauku, tad meesa ittin brangi pah-
teef. Turprettim kartuppeli ween, waj galla un pouti
ween nespehji muhsu meesu usturreht. B.

Gaifa dahrs.

Gan katre no zeen. lassitajeem buhs no wezžas Bah-
beles gresnuma un brihnuma darbeem, waj nu skolla dŕ-
dejis, jeb arri bibbelé pabr teem lassijis. Wezžu laiku
rakstneeki stahsta par deewelka Velus un leelo Bahbeles
tohrni, par wezžo Egipteru piramideem, par kappu muh-
reem (Mausoleum), par gaifa dahseem un dascheem zit-
teem skunstes un warraŕ darbeem, pee kurreem redŕams, ka
ir dascha wezža tauta bij deewŕgan gudra un warrena lee-
lus darbus iddarriht.

Wiswairahl no wezžeem dŕeesmineekeem minneti un
dŕeesnias apdŕeedati irr Bahbeles „gaifa dahrsi“, par
kurreem sŕhe grŕbbeju ihŕumá runnaht. Wezžis pilŕhehtŕ
Bahbele bija sawá laiká daschu wehrá leekamu leetu deht
apbrihuohts. Warreni muhri no dedŕinateem ŕreegeleem
taifiti, par kurre wiesu warreja ar 8 ŕirgeem blaflu brauft,
ŕteepahs 16 juhdses garrumá wisapfahet ap pilŕhehtu. U
sŕhe muhri bija zelti par diweem pretti stahwoschi angŕti
tohrni lahri 250, un lihds 100 leeli angŕti wahri bija
eekŕch sŕhi muhra grejni buhweti, zaur kurreem bija pil-
ŕhehts no wiŕŕahm puffedm pee-eijams. Zaur pilŕhehtá
widdu tezreja Swrat uppe, pilŕhehtu 2 dallás ŕchladama,
kurras atfal bij ar leeleem angŕti welweteem tilteem ŕawee-
notas. Bŕts rakstneeks wehl teiz, ka par uppes appafŕchu
bijis tunnetis (gargis eekŕch semmes) kuhwehts, kas ŕa-
weenojis abbas kŕrâ uppes puffed stahwedamas kŕhina
pillos. Ap ŕahim pillem ir wehl apfahet bijis ihpa-
ŕchi angŕts muhriŕ, kurre ŕeenas ar daschahm eekŕch ak-
mena zŕstahm bildehm jâktes un karrus rahdijusŕas. Pee
weenas no ŕehahm pillem uf rihta puffed aktaddees tas
wiŕŕá pafaulé ŕlawehte gaifa dahrs, kas tadeht tá
tilla nŕŕaults, ka appafŕch wiŕna zilweki wahjoja un
kŕŕŕŕas elas ŕteepahs, par kurreem kŕrŕá deenas laiká
pilŕhehtneeki no ŕaules kŕrŕuma fargati warreja dŕestrumá
pastaigahet, un ka pabr winnu galwahm, uf angŕteem
muhri stahbeem gaifa isjelts ŕkŕiŕŕŕ dahrs ar leeleem pal-
mu kŕŕŕeem un daschadeem tahs semmes ŕtalceem stahdeem
pufakŕhts leppojees. Sŕhis gaifa dahrs, kas peh
muhsu wehra 4 pŕhra weetas leals un uf 4 ŕubreem bijis
itaiŕihts ar teraffehm jeb gramahm, kas no 25 pehd.
weena ar ohtru pazehlahs. U ŕeŕreem ŕteegeln muhra
stahbeem, kas uf weenu puffed 10 pehd, uf ohtru 20 pehd.
weens no ohtra bijuschi, bij no akmu nu plahtehm zeeti
grewi likti, pabr kurreem atfal kŕbriá needru ar aefaliu
(semmes pikti) ŕalimetas un wehl ar ŕwinna plahtehm
tillkŕŕŕas apŕegtas. Weesa semmes kŕbriá, kurrá ir wie-
lelakee kŕbri warrejuschi sawas ŕaknes laist, bijuse pabr
ŕbeem greeŕteem likta. Sŕahdi kŕhti zeeti un dahrgi

greeŕti bija tadeht wairadŕigi, lai ŕlapjums no wirŕus
zauri nesubhtŕŕs un appafŕchâ dŕŕhwodameem zilwekeem
neubtu par ŕlahdi.

Tahs 4 teraffes, kas katra ŕints pehd, platta, weena
pabr ohtru 25 pehd, angŕtiki ŕawedamas un ar treppehm
weena ar ohtru ŕaweenota, bijusŕas ar puffed dohbtehm,
puffed kŕuhweem un kŕŕŕeem ar leelu kŕŕŕchumu apŕahdi-
tas un apkŕŕŕtas, tá ka leeloku gresnumu newarreja nedŕ
dohmaht, ne wirŕ semmes atrast. Quintus Curtius stah-
ŕta, ka 50 pehd, angŕtu kŕbri ehná, pabri par pilŕhehtá
trehŕŕni un puttekteem sŕhe warrejis leela dabbas kŕŕŕchu-
má pastaigatees un, ka no appafŕŕas redŕŕht sŕhis dahrs
isŕkŕtijeem ká gaifa pakabets jeb peldohŕch meŕch. Pirma
teraffe kas 100 pehd, angŕta un blaflu Swrat uppei bijuse,
tappuse ar uppes uhdeni un ar ihpaschi preeŕŕch tam taif-
tahm pumrahm appluddinata, no kurras tad atfal tas
uhdens uf semmati stahwedann teraffi, waj nu leelŕs uh-
dena ŕtarrŕs un blaŕkŕs eekŕch ihpascheem, no marmora
taifŕteem diŕŕŕŕŕeem eekŕzejis, jeb arri ká ŕmalŕs leetu-
tinŕch jeb raffa uf stahdeem un puffedm nolihdams ne
ween jauti isŕkŕtijeem, let arri kŕŕŕus un puffed atŕŕir-
dŕŕinajis, tá ka tee tad kŕhti preegigi auga, ŕeedeja un
ŕalkŕja. Waj tad gan brihnumŕ, ka wiŕŕá pafaulé ŕehŕs
neredŕetŕs darbus nahza awbrihuoht?! — Pat ir Alekŕan-
ders tas leelais ar ŕaweeem kŕrâ puffedm ŕtaigodams irr
leelu zekka rinki mettis, grŕbbedams kŕhinenes Semiramis
ŕkŕiŕŕu gaifa dahriu redŕiht. — Ká jan no dascheem wezžu
laiku stahŕu rakŕitajeem tohŕ stahŕihts, tad effoht Ne-
bukadnezars ŕhe dahriu minnetai kŕhinenei lizis taifŕht
un preeŕŕch sŕhi dahriá darba wiŕŕas tahs no wezžo Juh-
du tautas laupitas mantas un nandu isŕtehejis, Taggad
ŕhe wezžu un warrenu brihnuma darbu weeta tillkai akme-
nu un semmes ŕŕchuppas redŕamas. Kur zittureis tas
lihds 600 pehd, angŕts Bahbeles tohrnis stahwejis, kas uf
8 tahŕchahm un wisapfahet uf angŕchu eijamahm trep-
pehm bijis taifŕhts un par kurre jan mums arri bibbele
stahŕta, tur arri tillkai kŕbri 200 pehd, angŕta grŕŕŕu
ŕŕchuppa effoht redŕama. Tá isŕihŕŕ wiŕŕas ŕehŕs pa-
faules ŕkŕiŕŕuma warrenas leetas, tautas un walŕtes lai
gan kŕbri laiku brangi gresnojahs un uspubtahs. — Wehl
no ŕeemeem tumŕŕeem laikeem tillkai Egiptes piramidi at-
likkufŕchi.

Kreemu kŕisarene Katibne II, grŕbbejuse arri Giroyá
tahdus gaifa dahrius atŕŕi winahet un likkuse uf ŕawes
waffaras pilles plahkamu juntu dahriu eerŕteht, kas ar
kŕahŕnehm, reerchm un glahia juntu isŕaifŕhts arri muhsu
zeeta ŕemá deewŕgan janlumus rihdo. — Daldh bagati
kungi, ihpaschi leelŕs pilŕhehtŕs, tad wairahet ne, tad
kŕbri puffed dohbti uf plahkamu juntu eetaifŕdani papŕee-
zajahs par kŕbri ŕawu rekku — jeb nandás — darbu.

Wezžás wehl ŕozŕiŕŕu, ka lai gan daschas tautas
wezžás laikŕs leelus darbus iddarriŕŕŕas, tomehŕ waj
newarrehŕ muhsu laiku warrenas un ŕkŕunstes leetas ŕheem

blaffu stahdih? — Temses uppes tunnelis, Atlantifkas jubras telegrafs, Suezes ohsts, muhsu leelee skunstigeedfessu zeffi, ihpafchi tur kur tee zaur leeleeem kalneem un leijahm eet, daschas leelas maschines un wehl dauds zittas wehrâ leekamas leetas mums rahda, ka ir taggad zilwefti brihnuma darbus isdarra. Bet waj ir scheem wajjadsehs kahdureis isnihkt un par gruschu fchuppu palikt? — Waj ir fchohs affee laika johbi fakrimtihs? — To muhsu garra azzis nefpehji faredehft; mums nahkani laiki kâ tumfchi mahkoni preeksch azzihm stahw. — Dsihwofim tâ ka warram tahm us kluffu muhschibu aistezejusfchahm deeniaahm ar firdsmeeru un preeku pallat flattitees, tad arri nahlamas deenas aufhs mums un muhsu peemianai par labbu!! — S. K.

Ro pasaulê wehl ne-igudrohs?

Lihds fchim bija til sinname, ka muhsu semmes lohde greefchahs, bet ka leelas ehkas, rittigaki pilles arri fahf grohstees, jeb us zittu weetu warr pastumas tapt, tas wehl nebija dsirdehts. Un rē, Amerikas brihwalfsti Bostones pilsehtâ kahdu leelu eelu gribbeja wehl plattaku darriht, bet te zeffâ stahweja starp zitteem weens leels 6 tahschu augsts, muhrehts trakteeris, tas nu bij plehschams semmê. Bet gudree Amerikas inscheneeri bij isrehkianajuschji ka wiffu ehku bes noplehschanas tâpat un par lehtaku mafsu warroht tahlahl pastumt zil wajjadfigs. — Un tâ tad ar taijjahs pee darba us fcho wihft:

Ehla wirs semmes eenehmufi 5800 kwadrat pehdas leelu gabbalu. Darbs tappis eefahfts 1. Mai un beigts 1. Oktober 1869. Wiffi laudis eeksch ehkas tâpat palikkuschji dsihwoht, lamehr schis darbs isdarrihts. Pat gahse un uhdens nammam tâpat peetezzejis kâ agrabl.

Wifs tas milsu nams ar to kas eekschâ atraddahs, effoht swehris pee 25.000 birkaweem.

To darbu tâ isdarrijuschji: atrakkuschji pa gabbalam arween tahlahl pamattus, un appalsch scheem muhrejuschji glihti ar zementu leelus afmianus un us scheem fchlehnês. Wirs fchlehnem 904 dsels ruffus no 1¹/₂ zellu zaurmehra un netahl weenu no ohtra likkuschji. Kad wiffu til tahl bij fataisjuschji, kâ us ritteneem, tad fahkuschji no weenas puffes zaur fkrubwu greefchanu pamafam stumt, un rē: wifs nams gahjis us preekschu. Geksch 14 stundahm bijis nams jau wairahl ne kâ 2 affes aistumts no sawas weetas, tai weetâ kur tam buhs jastahw. Wezzus plihsumus namma muhrôs ar papihri applihsterejuschi, jo gribbejuschi nomanniht waj tee nebuhs fahkuschji plehstees plattaki, bet ne ka: wifs bijis kâ applihsterehts, un til labbi isdewees, ka nemas labbati newarrejuschji gribbeht. Gan arri labbu tesu materiaka un naudas pee fchi darba istehrejuschji, kâ: 14000 kubik pehdas afminu, 125 birkawus dsels, 50.000 pehdas buhwofkus, 4300 darba deenas un 30.000 dollaru naudas pawiffam tas darbs

mafajis. Effoht tomehr lehtaki isnahjis ne kâ kad nammu buhtu no-ahrdijuschji un par jaunu usbuhwejuschi. G kur gudra pasauke!

K. S.

Embohtes teikas.

2.

Par „Johda dambi“ atkal fchahda teika kauschu muttês. — Kad Embohtes pirma wezza pille fagrimmufi semmê un jaunu, kas wehl taggad kalnâ stahw, brunnineeki uszehlfuschji, tad „johds“ — faskaitees par to — gribbedams wezzu pilli uspluddinahft un jauno apgahft, effoht pehz smilktihm gahjis, uhdeni nodambeht, lai — wezza fagrimmufi pille atkal isjeltos no semmes ahra un jauna fagahstos. — Weenreis johdam laimejees klehpi smilktis atneft, bet lihds ohtru reis gahjis, nakts widdâ, fahjis gailis dsecdahft un johds nosweedis sawu smilkschu klehpi semmê un — aigahjis darbu ne-isdarrijis — sawu zeffu. Tâ tad nu „johda dambis“ wehl fcho baltu deenu trijâs weetas redsamis un no laudihm tâ tohp nosauktês.

E. F. S.

Brufschu lehninisch un semneeks.

Pehz pabeigtas karroschanas pee Hofsbach, dewahs Brufschu lehninisch, wezzais Frizzis, us kahdu Sakschu semmes pilsehtianu. Dauds augstas kahrtas lungu to tur fagaidija, arri weens semneeks bij pee namma durwihm apstahjees un kad lehninisch ar saweem generakeem un adjutan-teem atnahza, tad arri schis par to pulku lehnina istabâs eegahja. Bet wihrelim nelahwe wis ilgi tur apfhattitees. Drihs bij sullaini klahft, kas to par durwihm ahra stuhma. Semneeks gan turrejahs zil warredams pretti, bet fo tad weens pulkam padarrihs! Sazehlahs leels dumpis. Kehninisch to isdsirdejis peenahza klahft waizadams: „Schns, fo tu fchê gribbi?“ — „To paschu, fo wiffi zitti.“ — „Nu fo tad?“ — „Es gribbetu labpraht Brufschu lehninu redseht.“ — „To jau gan warrest dabuht, bet par welti ne. Wiffi lungi mafsa par to naudu un ja tu gribbi redseht, tad kew arri jamaksa. Til naudas faneh-mejam ire par welti. Rouemm tawu zeppuri un fahz no lungeem naudu praftiht, tad tu tappi bes mafsas wakkâ.“ Semneeks to nelikkahs 2 reis fazzihft. Zeppuri nonehmis winsch pee lehnina eefahka. Schis arri duklatu zeppurê eemetta. Wisseem zitteem bij tas pats jadarra. Kad nu semneeks no wisseem bij naudu fanehmis, tad winsch wai-zaja, kam nu lai naudu dohdohft. Kehninisch winnam us lameescheem fidsams fazzija: „Nu tu tal sinni, kâ tas faprohtams, kad winnam teizu, ka nauda jamaksa, kad Brufschu lehninu gribb redseht. Bet leez wehrâ: Brufschu lehninisch to naudu preeksch sewis nepaturra.“ Nu semneeks atjehdsahs, bet tanni paschâ brihdi lehninisch

eegahja zittà istabà un semneekam palikka pilna zeppure ar dufflateem rohtàs.

Tad ta falsht ka falsht!

Rahda schibdiusch fihwà falla laika mahjäs eenahjis fazzija: „Labriht mihles lautines, ta tad falles ka falles; kà eks weenem ugunem dedjene! Deewe laime, kad wehl tas wehjens puhf, kas winnem atdsiffene.“ K. O.

Rekruschu dseefmina.

1. Nummurs iswillts! zelsch pa kahjahm, kà Deews spreedis — staigafchu, Iseimu ar Deew' no mahjahm, Deews lai paschtirr zellinu!
2. Karra deenestà nu stahschu, Sohventinu apjohsees, Kahjahm eeschu jeb waj jahschu, Mundeerina gresnojees.
3. Tehwa semmes fargš nu kluschu, Kur fauls eeschu — preezigi, Gohdigs, paklausigs, kad buhschu, Slawehs manni wirsneeki.
4. Nu ar Deewu! tehws, mahmina, Nu ar Deewu fehtina! — Paleez sweika! lihgwina! Sche tew rohka mihtaka!
5. Pawehlohs Tam, kas man lizzis Reffacht karra sohbeni, Isdeenejis, mahjäs tizzis Preezigs sweifschu dsünteni.

E. F. S.

Mihlo Dhtschkera onkul!

Kà labs meera tehws tu jau daschàs mahjäs effi faimi un behrnus, wihru un seewu, kas nelabbi dsihwoja, ap-rahjis un us jauku faderribu pamuddinajis. Gribbu tad tew atkal weenu lectu preekschà zelt. Isgahjuschu rudden biju isgahjis no Mihgas us kahdu laizinu pee wezzeem pasihstameem Kursemmes N. N. pagastà fehrst. Nogahjis atraddu, ka labba teefa wezzu draugu jau bij pee duffas aifgahjuschu. Arri mans mihtais maifes tehws, kas manni audsinajis, bij jau Janwar mehnesi mirris. Gribbeju wehl wianna atraitni, wezzo mahiti apmekleht. Pahri werstes preeksch mahjahm fatikku to paschu us zekka. Ak tu mannu Deewin! kahda ta isskattijahs nobehdajusees un fakrittusi. Apfweizinajis, jautaju, kà eet. Bet neda-

buju zittu atbildu kà waideschanu un affaras. Dauds mas apmeerinajusees fahka nu stahstiht, zik negohdigi dehlš pehz tehwa nahwes pret scho turretees, effoht jau beidsamo noluppinajis un pagehroht taggad lai raugohht kur raudstidama 10 rubt., ka watr braukt tur un tur us Bausklas puffi, kur leela balle buhschoht. Gandrihs katru deen effoht us platscha, skraidelejoht un nobrauzoht sirgus zeemodamees un ptunderedams pa mallu mallahm, pa wifseem krohgeem: ar wiffu mahju buhschanu eimoht atpalkal; ko tehws atstahjis, effoht wifs fen isschaidihts; mahiti lammajoht un grubstoht, ka akmineem jabrehz; effoht taggad usdohmajis zeemiru Madischu prezzeht, bet ta til praffoht, waj es prattischoht wiannu arri deewsgan smalki apdeeneht, ta sinnoht man jau taggad wiffadus palammus doht. To wiffu dsirdejis luhdsu lai jel greeschahs atpalkal us mahjahm, ka atnahjis gribbetu laizinu pagemotees. Nogahjahm arri. Ne zik ilgi, kè arri dehlš, jaunais faimneeks bij klahht un nemannidams, ka es kaktinà nosfehdees, nehmahs mahiti tuhda par wezzo sterwu un zittadi sweizinaht. Geraudstijis manni dauds mas farahwahs un likkabs smalkahs. Bet es nu biju deewegan dsirdejis, newarreju zeest, bet nehmu to funna gabbalu rohka, likku tam pee firds, kahda besgohscha un elleskalpa zekkus winsch usnehmis. Gribbeju raut tuhda waj pee mahzitaja waj us teefas nammu, lai jel tahdu swehra behrnu ranga sawaldiht. Schis tew nu us reisi likkabs lohkins palizzis, kà pahtagas kachts, nehma manni butschchoht un luhgt, lai jel peedohdoht, buhschoht zittads palikt arri pret mahiti. Bet ko lihds? Tik lihds biju prohjam, suns atkal fahzis sawu wehmekli riht, kà ka mahiti flaidri kappà grubstin eegrubdis un pats zaur palaischanohs par jo leelu blehdi palizzis. Ak mihto onkul, un tahdu behrnu esmu usgahjis leelu flaitu, zik dascham wezgak atdewuschu mahjas un kà jau ar behrnu dohmadami dsihwoht nau ne pehz kahdeem smalkeem teefas noraksteem praffijuschu, bet nezik ilgi, tad tappa ar funneem irihditi. Zettortais bauflis tohp pawiffam pa kahjahm nemts, kur tur lai zekahs swehtiba?! Luhdams, mihto onkul, eij tad pa tahm mahjahm, rahdi teem nebehdneeku behrneem tohs pohsta atwarrus, sauz pilnà halfà „Tew buhs tawu tehwu un mahiti zeenà un gohdà turreht, lai tew labbi klahjahs un tu ilgi dsihwo wirs semmes.“ Un kur atraddischu kahdu besgohdi, kas tawu mahzibu nepeenem, to usdohs tew pee wahrda

Laws krusdehlš,
ko mutki sauz par Pluktschi.

Atbildas.

N. .... t — S. Effam gan dabujuschu, turpmahht zik spehšim liffam lects.

S. W. — N. Paldeews, bet atwehset druzgin laika.

Tabbibas un pretschu tirgus Jelgawā, 8. Februar.
Mihgā, 6. Februar un Ceepajā, 2. Janwar
1871. gaddā.

	Makfaja par:	Jelgawā.	Mihgā.	Ceepajā.
1/3	Ischeto. (1 rubru) radu . . .	2 r. 25 f.	2 r. 85 f.	2 r. 60 f.
1/3	" (1 ") kweeschu . . .	3 " 75 "	5 " — "	3 " 80 "
1/3	" (1 ") meeschu . . .	2 " 10 "	2 " 50 "	2 " 30 "
1/3	" (1 ") ausu . . .	1 " 20 "	1 " 50 "	1 " 30 "
1/3	" (1 ") sirau . . .	2 " 50 "	4 " — "	3 " — "
1/3	" (1 ") rusju radu miltu . . .	2 " 20 "	2 " 25 "	2 " 50 "
1/3	" (1 ") bibeletu . . .	3 " 50 "	3 " 75 "	3 " 50 "
1/3	" (1 ") kweeschu miltu . . .	4 " — "	5 " 50 "	4 " 50 "
1/3	" (1 ") meeschu putrahku . . .	2 " 75 "	3 " 25 "	3 " 50 "
1/3	" (1 ") kartofeti . . .	— " 70 "	— " — "	— " 80 "

	Makfaja par:	Jelgawā.	Mihgā.	Ceepajā.
10	vudu (1 birfamu) teena . . .	2 r. 50 f.	4 r. — f.	2 r. 50 f.
1/2	" (20 mabr.) kweesta . . .	5 " — "	5 " — "	5 " — "
1/2	" (20 ") dselēs . . .	1 " — "	1 " — "	— " 90 "
1/2	" (20 ") tabala . . .	1 " 40 "	1 " 25 "	1 " 80 "
1/2	" (20 ") fāhlibtu appiāu . . .	3 " — "	— " — "	— " — "
1/2	" (20 ") trobna linu . . .	3 " — "	2 " 50 "	2 " — "
1/2	" (20 ") dralla . . .	1 " 50 "	1 " 20 "	1 " 20 "
1	mužu linu feblu . . .	9 " — "	9 " 25 "	8 " — "
1	" jūku . . .	12 " 15 "	14 " — "	13 " — "
10	vudu sarkanas fāhls . . .	6 " 75 "	6 " 25 "	— " — "
10	" balās rūpjas fāhls . . .	6 " 60 "	6 " — "	5 " 70 "
10	" smalkas fāhls . . .	6 " 50 "	6 " — "	5 " 70 "

Pato. Apisān argabdatois: J. W. Sakraunicz.

Sluddinafchana.

Saweem zeenijaneem aneles draugeem darram zaur scho sinomā, ka pērnajā gaddā mūshu mīshais lehwis nomitā un no pirmā Janwar 1871 mēsh to andēl weddām **as mūshu paschu rehtimū**, tamdeht papt mūshu bobtē-durwibn nestāw mēsh tā wezā bobts schiltē. **Otto Günther un debis**, bet jāuna schiltē ar wīkrafstu.

Carl Günther.

Sinnāms tā vreefch fāru bobti taggād wēri jāunās un labbas prezēs effam eegādājus fāh, wīffādās it teizamas fortes **wihna, runn, arraf, bīschof** (3 luttelēs pa 1 rubli) u. r. f. pr. un it to **cebranzamū weetu**, fād nu schīdu submānēem nemāš wāirs newehlejam pēe mūms cebrāuft, taggād dādōš labbāli effam eerikschūcht. Tāpēh mūshu zeen. aneles draugi zaur scho rēē ušlūhgti ar tadū paschu ušizīzību tā pēe mūshu nel. tohwā arī pēe mūms prezēs eerikt im pāhdobē, šo fāblānēs var to wīschāfku tirgu pāhdobē un par wīffādū labbību un zītu lauzi-nēktu prezē tā wīschāfku tirgu makfāh. Tēs schām būs ar meeru, kas būs pīzīs wāj pāhdēwis pēe.

Jelgawā. **Carl Günther,**
Janw. mēhn. 1871. leelajā eelā wēt lāh. bānizās.

Zaur scho tohy sinomās daribts, tā es Jelgawā par **adwokatū** efāru armetēes, taggād Pauli namnā leelajā eelā Nr. 20 dīhwōju un vreefch tairfaktū rēfīs mēshēdamēem no pulstēn 9—10 no rīdā un no pulstēn 3—5 pēh pūsdēnās ar māmī warr runāht.

Dorbōshērichtēs adwofātis
Schiemann.

Wēemā labdā **meitā** jeb **atraitnē** bēš fāmitlījās warr par Jurgeem mōhdērēs deenētū dabūht, tōnē debht jāpēētēzāhs Wīskālmūschā pēe Jelgawās jeb Jumprāwūmūschā pēe Bāufstās.

Englischu aufschama twiste

no vīrnās fortes, wīffādās nummāros un wēhr-wēs, it dabūjamā pēe

Crauf Kerkowins,
Mihgā, fāfku- un fābrānē-eelās rubli Nr. 1.

Gesubtītās apstēlēschanās teef uš to labbātō bēhž Mihgās zēnnā spēldītās.

Supersoffat

no tā jēh mūshu sēnnē jāu gaddū desmūtēem **pāpīshāmā** un par **derrīgu atīhdta** fāwāsh-jumā (turklāht no labbāns pāhītamās un par derrīgu atrānās pērnēs) no **Wackard, Zwē-wīch,** pāhdobē ar eelīschīgās wēbrībās argal-wōschūnū no **lehgēra, Mihgā,** tā arī **Jelgawā** pēe **Carl Günther** (pēe lōw. bājnizās) var Mihgās zēnnū.

P. van Dyk,
Mihgā, leelajā wīscelā Nr. 19.

Wēens **wēprezēhts waggare,** turca fēewā tā lob-wū kēhēschānā jānēnnām, warr par Jurgeem deenētū dabūht, tamdeht jāpēētēzāhs Jumprāwūmūschā pēe Bāufstās jeb Wīskālmūschā pēe Jelgawās.

Wāskāwās lohjēs nabāgēem par labū, kas arwāfch Keišārenēs fārgāschānās stāw, ar leelāto mīnētēš no 25.000 rubl., 1 no 10.000, 1 no 3000, 1 no 2000, 1 no 1000, 20 no 500, 10 no 200 wērnījās dīskētm no obtās wīf-leenēschānās (kas atfāl wīnnē 1 wīnnētēš no 200.000 rubl., 1 no 75.000, 1 no 40.000, 1 no 25.000 un dādōš zītūs wīnnētēš) 1583 wīnnētēš, kas lohjā īstāfā 37.000 rubl. nādū un fūdrāhs leelās, dabūjamās pēe.

W. S. Wöwenstein
Jelgawā, leelajā eelā Nr. 22.

1 gābbās makfā 120 fāp. — Pāstēs nōndā par 1 lēhdē 10 gābb. 30 fāp.

Dobhēlēs aprīakti. **Wīlēs** mūschā irr no nabfōschēem, Jurgeem wēnās **labās mahjās,** no 140 wūdāwētū leelām, ar labbānū upēs pīwāhīm un mēschā gābbātū, dabūnamās pīrkt. Jāmēldās **Wīlēs** pēe **Wīnīschāswaldīschānās.**

Wīnīschī, meitās un **prezēti** fāpī, uš deputātī tā arī uš sēnnū, warr par Jurgeem deenēštā wētū dabūht, tamdeht jāpēētēzāhs Jumprāwūmūschā pēe Bāufstās jeb Wīskālmūschā pēe Jelgawās.

Wēemū kēhju, Jelgawās nu wūmā, warr no Jurgeem 1871 uš paktī dabūht. Klāhtakā Jelgawā, wīs eelā Līn-dēs gāstūht, pēe **W. Medlīch.** 2

Wēprezēhts dāhrfēerēs warr Nohlāwās mūschā pēe Grobbīnās wētū dabūht, un tamdeht jāmēldāhs turpat jeb ar rāfīēm „Dem **Wātmān** Brāmmān auf Kōlōff pēe Grobbīn.“ 1

Māfus Wīler-arkūs 5 rubl. 75 fāp., **īschūggūnā** dāhās vreefch tēem 1 rubl. 50 fāp., **fufun pīhtēs** 4 1/2 fāp. par mabr., **māfās īschūggūnū** fāf-nās var gābbalū 6 un 8 rubl., **īschūggūnā fāp-pā** **krūfūs** no 3 rubl. un dāhrgāht, māfās **ūggūns** un **dāhrfā** **īprīzēs,** wīffās leelās no labdā wātrīkālā rāfīfās, pāhdobē tā dīšlēstāmā un māschīnū fābrīkēs no

W. Zēkfewīch.
Lehgētīs: Mihgā, Sīdēr-eelā Nr. 10.
Eelē namnā.

Wōhdērēschānū warr Jāun-Plā-tonēs mūschā, ne tāhl no Jelgawās, dabūht. Turpat ar jāunās **wīfīs** warr wētū dabūht. 1

Wēens **wēprezēhts kēhts-waggare** warr par Jurgeem deenētū dabūht, tamdeht jāpēētēzāhs Wīskālmūschā pēe Jelgawās jeb Jumprāwūmūschā pēe Bāufstās.

Sluddinafchana.

No Grobbīnēs pīfēhtās kēmmērejas wīfīēm tohy sinomās darrībīs, tā vreefch īfobīlīschānās tāhs pāht par 30 wūdāwētū leelās leīfēnēs pīfēhta mēschā fārgā grūpīs, bēš tā budū mēschā fārgāschōnā jānēnnāmās, uš 12 gaddēem wēen pāfktē obīdē no 23. Aprīl 1871 rēhtīmōht, tērgīs uš **25. Februar** un pēretērgīs uš **1. Wērz,** vreefch pūsdēnās wūfīstēn 12, nōlīfīs, tadēht tēē, kas pēē fāhīs īfobīlīschānās grībē dāhībū nēmt, zaur scho tohy ušāzīnātī, wēhž tāhm fāhē eelfātā-māhū nētēlīschānām pēē fāhīs pīfēhtās kēmmē-rejas amāht un fāwū sālegū nōlīfī, jeb fāwū schēlīschāmū pēhž īfīkūmēem īdārīht. 3

Grobbīnēs pīfēhtē kēmmērejā, 31. Dēzēmbēr 1870. (Nr. 89.)

Vreefch eelāhējēem no 7—10 gādēem: „**Māfāis īschāfāis rēh-īnātājs,**“ no P. Sēewāld.